

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Blaník

Pro období 2021–2027

SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA

Zpracováno v období 9/2020 – 5/2021

Schváleno Členskou schůzí MAS Blaník 15.6.2021 jako příloha Koncepční části Strategie CLLD MAS Blaník pro období 2021-27.

Verze č. 01

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MAS Blaník

SILNÉ STRÁNKY

ROZVOJ OBCÍ

- tendence mírného nárůstu počtu obyvatel způsobená přistěhováním obyvatel do regionu
- v území je funkční spolupráce obcí (dobrovolné svazky obcí – mikroregion je území vytyčené k.ú. jednotlivých obcí na mapě, EKOSO, MAS ad.)
- obce v území se přes nedostatek finančních zdrojů snaží o udržování veřejných prostranství, veřejnou zeleň, opravují a udržují obecní majetek (viz veřejně dostupné registry realizovaných projektů a rozpočty jednotlivých obcí)
- v území je dobrá síť místních center pracovních příležitostí (Vlašim, Trhový Štěpánov) i dobrá síť nižších center základní vybavenosti (Dolní Kralovice, Čechtice, Trhový Štěpánov, Načeradec, Louňovice pod Blaníkem) s potenciálem rozvoje
- krajina MAS Blaník je zachovalá s kvalitním životním prostředím a nízkým zastoupením průmyslového znečištění, čímž se stává atraktivní pro život
- území je historicky známé díky dominantě – vrchu Blaník a jeho legendám, má dobrý potenciál cestovního ruchu
- existence specifického strojírenského oboru výroba balících strojů v podobě několika regionálně ukotvených firem s vlastní vývojevou základnou
- nízká nezaměstnanost regionu jako celku
- dobrá dopravní dostupnost větších center (silnice II. a III. třídy do Benešova, D1 – Praha)
- Sellier&Bellot jako stabilní a největší zaměstnavatel regionu
- v územních plánech jsou připraveny zóny pro výrobu a skladování
- na území obcí je dobré pokrytí internetovým připojením
- obce mají zpracované územní plány
- Vodní nádrž Švihov jako významný zdroj pitné vody

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- v území MAS Blaník je fungující síť poskytovatelů sociálních služeb
- existuje více terénních sociálních služeb než pobytových
- azylový dům pro rodiny s dětmi
- Terénní služba Magdalény o.p.s.
- pečovatelská služba + DPS v 5 obcích ORP
- Rytmus zprostředkovává zaměstnávání osob s postižením a učí je návykům, podpora samostatného bydlení pro osoby s postižením, aby mohly zůstat ve svém přirozeném domově
- Domov ve Vlašimi (pro seniory)
- domácí zdravotní a ošetrovatelská péče
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a rodiny s dětmi
- terénní a pobytové služby hospic Čerčany, terénní hospicová péče Ruah, o.p.s.
- Azylový dům, noclehárna a nízkoprahové denní centrum pro muže a ženy dostupné v Benešově
- Pečovatelská služba okresu Benešov poskytuje terénní službu pro muže a ženy ohrožené sociálním vyloučením, nebo sociálně vyloučeným na území ORP Vlašim
- materiální a potravinová pomoc, sociální šatník
- Pravidelná setkání poskytovatelů soc. služeb organizace
- dostupnost LDN
- získávání finančních prostředků z ESF
- spolufinancování sociálních služeb většími obcemi
- spolupráce s odborem sociálním a zdravotním Městského úřadu Vlašim
- volnočasové aktivity pro děti (Domeček, Podblanické ekocentrum, spolkové domy)
- kluby důchodců
- aktualizace komunitního plánu rozvoje sociálních služeb

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ

- Existuje široká nabídka volnočasových aktivit ve Vlašimi (MěDDM, Ekocentrum, Spolkový dům, ZUŠ)
- dostatečná nabídka různorodých rukodělných a vzdělávacích kurzů pro dospělé (hlavně ve Vlašimi – MěDDM, Podblanické muzeum – přednášky, spolek Montessori Vlašim, Spolkový dům Vlašim), mimo Vlašim spíše jen tam, kde jsou aktivní knihovny a spolkové domy
- MěDDM Vlašim velmi aktivně spolupracuje se školami v regionu a nabízí kroužky přímo ve školách i mimo Vlašim a svou budovu
- spolupráce MěDDM s vlašimskými MŠ (akce pro školky – zdobení, divadelní představení, využití prostor MěDDM apod.)
- místním školám se daří kontinuální obnova ICT techniky a vybavení pro výuku v moderních technologiích, pomůcky a učebny v pracovních předmětech atp., pořízení ICT techniky díky podpoře kraje/rodičů/dotací (např. Gymnázium, Azylový dům)
- akademie a univerzita 3. věku (Charita Vlašim)
- ve Vlašimi výborně funguje Podblanické ekocentrum jako středisko EVVO
- mezinárodní partnerství a spolupráce fungující a rozvíjející se převážně na úrovni SŠ (na Gymnáziu, OA)
- mezinárodní projekt Edison – zapojení ZŠ funguje
- místní spolupráce u menších škol či MŠ funguje (u menší škol sdílení dopravy, sdílení zkušeností MŠ apod.)
- v území existuje ochota vzdělávacích institucí ke změnám, hledání inovativních a efektivních vzdělávacích metod a přístupů (např. Montessori Vlašim nebo Začít spolu Louňovice pod Blaníkem, např. i běžné MŠ používají inovativní metody a pomůcky),
- vzdělávací instituce mají zkušenosti s dotačními tituly

- nově získané znalosti a dovednosti učitelů v rámci distanční výuky, které mohou být i nadále využívány v běžné výuce
- zapojení prvků zážitkové pedagogiky ve výukových programech ČSOP Vlašim pro děti
- fungující výukové programy (i tábory, osvětové programy pro veřejnost) – široká nabídka pro všechny věkové skupiny a na různá témata (využívají i školy mimo region)
- výukové programy v angličtině (Vodní dům) pro návštěvy výměnných pobytů škol
- ve Vlašimi je funkční 4 oborová ZUŠ s přesahem do celého regionu MAS
- fungující kurzy trénování paměti – Charita Vlašim
- Vodní dům a Dům přírody Blaníku – fungující návštěvnická střediska nabízející širokou škálu programů pro školy
- Modernizace Podblanické ekocentra

CESTOVNÍ RUCH

- v území existuje dostatek cílů pro cestovní ruch (dořešit je potřeba zmapování a propagaci cílů ve specifických oblastech, např. agroturistika, bezbariérová turistika, svatební turistika)
- v území se realizují tradiční společenské akce a slavnosti určené pro místní návštěvníky i turisty vč. akcí nadregionálního významu (př. Svatováclavské slavnosti v Louňovicích pod Blaníkem, Májové slavnosti ve Vlašimi, Cyklorytíř, Ševcovský jarmark Načeradec, Zimní běh na Blaník)
- v území funguje systém regionálního značení výrobků, služeb a zážitků – značka KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®
- krajina je zachovalá s nízkým zastoupením průmyslu a znečištění, dobrým životním prostředím (čistý vzduch) a zachovalým venkovským krajinným rázem
- území je obecně známé díky dominantě – vrchu Velký Blaník a souvisejícím legendám – jednotící symbol, „tahák“
- území je součástí národního geoparku Kraj blanických rytířů
- dobrá dopravní dostupnost regionu (v podmínkách ČR)
- silní aktéři v CR: DMO KBR, ČSOP Vlašim, Zámek (Muzeum) a Infocentrum Vlašim
- ochota aktérů v CR ke spolupráci
- dobrá informovanost turistů v území: funkční značka Kraj blanických rytířů, funkční DMO (turistická destinace) – existence propagačních materiálů, loga ad.), www.blanik.net
- Vlašim: opravené centrum, zámecký park
- kvalitní moderní turistické cíle – návštěvnická centra (Vodní dům, Včelí svět)
- unikátní turistické cíle (expozice zbraní a střeliva v Muzeu Podblanicka, Hvězdárna Vlašim)
- slušné pokrytí wifi-free v restauracích
- geocaching (hustá síť cachí)
- hodně církevních památek v regionu
- podpora spolkové činnosti a zázemí (načeradecské akce, Fichtl Cup, kladrubský Keep Respect...)
- existence nabídky cílů a aktivit pro rodiny s dětmi
- existence sítě značených pěších turistických tras a naučných stezek
- existence sítě cyklotras
- naučné stezky jsou postupně obnovovány nebo se s jejich obnovou počítá, jsou zmapované vč. jejich stavu (plán obnovy stezky na Blaník i kolem Vlašimi)

KULTURNÍ, SPOLKOVÁ A ZÁJMOVÁ ČINNOST

- v území existují desítky fungujících spolků, tradice spolkového života v obcích je dlouhá
- široká je nabídka volnočasových aktivit ve Vlašimi a obcích zřizujících Spolkové domy (Vlašim – MěDDM, Ekocentrum, Spolkový dům; dále Pravonín, Studený, Trhový Štěpánov, Louňovice pod Blaníkem – není SD, akce zajišťuje Sokol či škola)
- v území se realizují tradiční společenské a kulturní akce určené pro místní obyvatele i návštěvníky vč. akcí nadregionálního významu (př. Svatováclavské slavnosti v Louňovicích pod Blaníkem, Májové slavnosti ve Vlašimi, Načeradecské slavnosti, Cyklorytíř, Zimní běh na Blaník, sokolská všestrannost – akce každých šest let)
- v území existují významné a stabilní NNO schopné čerpat státní a evropské dotace (např. ČSOP Vlašim, Montessori Vlašim, Vlašimská astronomická společnost)
- v území existují tradiční ochotnické divadelní spolky (Vlašim, Louňovice ad.)
- fungují zájmové kroužky (výcviky) pro mládež napříč územím MAS, např. včelařské, rybářské, pravidelné setkávání každý rok, pořádání soutěží
- aktivní skupina lidí, kteří mají zájem o rozvoj spolkové činnosti a aktivit, o které se zajímají a chtějí je předat ostatním, rozvoj kultury, která v tuto chvíli v území chybí
- Festival Routa
- Vzdělávací centrum Montessori Vlašim a Mateřské centrum Montessori Vlašim
- V regionu funguje i ocenění Blanický rytíř pro místní osobnosti, které jsou často spojeny se spolkovou činností (jsou příkladem pro další následovníky, dodávají smysluplnost dobrovolnictví v NNO)
- fungující spolek Pěťův podblanický veterán klub – akce s přesahem území, sběr veteránů a vznik muzea
- Podblanický kreativní jarmark – tradiční akce – velký ohlas od roku 2011
- Sportovní areál na Lukách Vlašim – pro sportovní spolky
- Dům přírody Blaníku – Krasovice

POTENCIÁL KRAJINY

- Zpracovaná Územní studie krajiny ORP Vlašim
- krajina MAS Blaník je zachovalá s nízkým zastoupením průmyslu a znečištění
- poměrně lesnatá krajina v porovnání se
- zbytkem republiky
- realizovaná rekultivace toku Blanice ve Vlašimi (rybí přechody, meandry ad.)
- v posledních letech dochází k podpoře budování a rekultivací zeleně v krajině. Patří sem zejm. aleje, remízky, osázené meze, ozelenění podél vodních toků (realizuje zejm. ZO ČSOP Vlašim a obce regionu)
- ve Vlašimi funguje Podblanické ekocentrum jako středisko EVVO
- probíhající revitalizace krajiny přispívají k obnově ekologické stability území a zvýšení retenční schopnosti krajiny
- v území funguje systém regionálního značení výrobků: značka „Kraj blanických rytířů, regionální produkt“ jako podpora lokální produkce
- odběr lokální produkce je částečně zajištěn místními odběrateli a zpracovateli (školní jídelny, závodní kuchyně, ad.)
- relativně vysoké zastoupení živočišné výroby napomáhá vyššímu zastoupení organické složky v půdě
- vysoké zastoupení meziplodin
- v území již částečně proběhla implementace standardů DZES, část opatření již funguje
- příklon místních zemědělců k šetrnějším způsobům hospodaření včetně ekologického režimu
- rostoucí zastoupení ekologického zemědělství v území
- CHKO a VN Švihov fungují jako faktory v zavádění k přírodě šetrnějším zemědělským postupům
- dobře fungující základní organizace včelařů
- údržba vlašimského zámeckého parku coby modelový příklad městského lesa plnícího rekreační funkci s uplatněním funkce biodiverzity a vysokým zastoupením listnatých stromů

SLABÉ STRÁNKY

ROZVOJ OBCÍ

- nedostatečné využití ploch pro výstavbu s ohledem na nedořešené majetkové vztahy
- region je výrazný trendem stárnutí populace
- dochází k vyliďování regionu ve smyslu „nepřítomnosti“ v místě bydliště (není doložitelné statistickými údaji o počtu obyvatel)
- nízký zájem o práci v prvovýrobě či výrobě potravin (není dostatek pracovníků ani podnikatelů), zemědělství se stává okrajovou obživou, přitom region je zemědělského charakteru, chybí „náhradní“ uplatnění v jiných odvětvích na území MAS
- slabá podpora výroby a distribuce potravin v rámci regionu (neexistují místní farmářské trhy, krátké dodavatelské řetězce, nedostatek informací o prodeji ze dvora v území)
- v regionu není dostatek pracovních příležitostí v místě bydliště, za prací je třeba dojíždět do větších obcí (Vlašim, Trhový Štěpánov, Dolní Kralovice, Benešov, Praha), institut práce z domova či jiné alternativy není příliš rozšířené (situace se kvůli pandemii covid-19 zatím krátkodobě změnila)
- v regionu chybí pracovní příležitosti na zkrácený úvazek
- neschopnost území využít brownfieldy a jiné podobné objekty např. z důvodů majetkoprávních a finančních – bývalé zemědělské areály či plocha „Outlet“ Loket (EXIT 66)
- chybí třídící linka, zařízení zpracování tříděného odpadu a zároveň je nedostatečný a podfinancovaný odbyt pro zpracování tříděného odpadu
- chybějící kapacity pro zpracování komunálních odpadů po skončení skládkování
- bioodpad není využíván v místě vzniku (často je z velkých vzdáleností a s velkými přepravními náklady dopravován na kompostárnu v Trhovém Štěpánově, AGRO-KVATRO OVČÍNY) – chybí menší kompostárny v obcích
- není rozplánována alternativa skládkování pro nakládání s odpadem po roce 2024 (2030)
- území je charakteristické omezením rozvoje z důvodů limitů nadregionálního významu (existence CHKO Blaník, existence vodní nádrže Švihov – Želivka, existence dálnice D1 – hlukové limity s vlivem na obce v blízkosti, prochází celým územím včetně zátěže častými objíždkami, dále městská památková zóna Načeradec) - hluk představuje jeden z hlavních limitů rozvoje v sídlech podél dálnice D1 (zejména Hulice, Soutice)
- vlivem narůstající dopravy (D1 – objíždky, střed ČR, spádovost obcí) jsou některé úseky obcí dopravně-nebezpečné (střed Čechtice, Vlašim – střed, objíždné trasy dálnice, Pavlovice – střed); zhoršuje se neustále také stav komunikací; chybí obchvaty obcí, chodníky, normám odpovídající přechody (absence nasvícení), nedostatek parkovacích míst v centrech (chybí P+R parkoviště)
- využívání komunikací II. a částečně i III. třídy pro pěší a cyklo-dopravu je s ohledem na zvýšenou intenzitu dopravy stále více nebezpečné, byť region má poměrně dobrou síť cyklotras, často vedou po hlavních silnicích
- dochází k rušení a omezování služeb a zdravotní péče (?) v území (služby se soustředí do větších obcí/měst)
- v regionu se nerozvíjí sociální podnikání, které by mohlo pomoci řešit nedostatečnost služeb v menších obcích a nezaměstnanost skupin obyvatelstva s horším přístupem na pracovní trh
- řadě obcí chybí technická infrastruktura (vodovody, kanalizace, ČOV)
- stav vodních nádrží v obcích (hasičských, návesních) je špatný
- stav hřbitovů v majetku a správě obcí je špatný
- veřejná prostranství v obcích jsou nedostatečně využívána – není naplněn potenciál plynoucí z jejich umístění a potřeb obyvatel
- malá inovační poptávka veřejného sektoru (obce nepodporují inovační řešení v oblasti své působnosti, nepoužívají nástroje typu odpovědné zadávání veřejných zakázek)

- ekonomické a sociální rozdíly v rámci území
- zhoršená kvalita ovzduší v sídlech v zimním období způsobená vytápěním rodinných domů kotli na tuhá paliva
- chátrání historických budov/ památek v obcích-nemožnost oprav s ohledem na nedostatek financí
- nedostatek pozemků pro výstavbu bytů v majetku obcí

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- chybí adiktologie služby – pracoviště či poradna, kontaktní místo pro klienty a jejich rodiny
- malé obce mají nízkou finanční angažovanost při zajišťování sociálních služeb pro obyvatele
- nezaměstnanost – chybí částečné úvazky pro matky s dětmi
- dochází k rušení a omezování služeb v území (služby se soustředí do větších obcí/měst) a jejich pokrytí na venkově je nedostatečné (obchod, pošta a jiné)
- v regionu není dostatek pracovních příležitostí v místě bydliště, za prací je třeba dojíždět do větších obcí (Vlašim, Trhový Štěpánov, Dolní Kralovice, Praha),
- institut práce z domova či jiné alternativy není příliš rozšířen
- chybí chráněné bydlení navazující na azylové, sociální byty (malometrážní) a „přestupní“ bydlení pro sociálně slabé a osoby se zdravotním postižením
- není nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
- chybí denní stacionář pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- chybí školní psycholog a systém terénní psychologické péče pro děti a rodiny
- většina obcí ve svém bytovém fondu žádné sociální byty nemá.
- nedostatečná dostupnost autobusové dopravy
- chybí psychiatrická péče + absence Centra duševního zdraví na celém okrese Benešov

CESTOVNÍ RUCH

- využívání komunikací II. a částečně i III. třídy pro pěší a cyklo-dopravu je s ohledem na zvýšenou intenzitu dopravy stále nebezpečnější, byť region má poměrně dobrou síť cyklotras, často vedou po hlavních silnicích. Na silnicích chybí pruhy pro cyklisty
- nízká bezpečnost cyklo dopravy při průjezdu Vlašimí
- špatná kvalita lesních/polních cest po těžbě v lesích a zemědělské činnosti
- slabší zaměření služeb na cyklisty („Cyklisté vítání“ jen 4x, dvě půjčovny kol, chybí „úschovny“ kol – cyklo boxy – např. pod Blaníkem, jezdí pak na kole nahoru, nejsou služby pro elektro kola – nabíjení)
- regionem nevedou páteřní cyklotrasy
- nevybírájí poplatku ze strany obcí, který by mohly následně vložit do podpory CR + nedostatek dat o výkonnosti cestovního ruchu
- nedostává se finančních prostředků na podporu a rozvoj cestovního ruchu – nabídka neodpovídá poptávce potenciálních realizátorů akcí, aktivit vč. podnikatelů
- průchodnost krajiny je špatná (chybí tradiční cesty – polní aj.)
- řada kulturních památek vyžaduje akutní opravu, nedostatečná péče vlastníků o památky (jak soukromé, tak církevní) - málo financí na opravy
- v regionu je obecný nedostatek ubytovacích kapacit, mj. výrazně chybí ubytování pro rodiny s dětmi, chybí ubytování v soukromí
- chybí kvalitní ubytování s kapacitou pro autobus (např. pro sportovní zájezd)
- malá podpora ubytování v soukromí (strach z byrokracie – pomoc MAS vítaná, pomoc s propagací)
- chybí veřejné WC (zejm. na Blaníku – bude se řešit na parkovišti, otázka, zda a jak na vrcholu)
- nedostatečná propagace vně regionu (hledání nových forem)
- zapojení podnikatelů do propagace, aktivit a dění celkově se mění, zlepšuje, kvůli následkům Covidu hrozí nedostatek financí do společné propagace
- služby pro turisty jsou málo navázané na cíle/trasy, často chybí restaurace či občerstvení (Hulice, Trhový Štěpánov, Čechtice) nebo je nedostatečná kvalita služeb k doporučení
- náročná údržba stezek a značení (vyprchá původní elán, záměr, projekt)
- chybí hipostezky a stanice pro koňáře (navázat na jihočeské, případně zmapovat zájem a potřeby)
- celkově chybí v regionu možnosti přírodního koupání (vhodné i pro domácí mazlíčky, dotace na zlepšení kvality vody ad.),
- chybí běžecké trasy (navázané na ubytované turisty) – vyznačené nebo online
- chybí upravené běžecké trasy (+ propagace)
- tříští se síly (potenciál – spojit se, v marketingu, propagaci)
- hnědých směrůvek u hlavních silničních tahů je málo
- akce nemají propojenou propagaci – chybí synergický efekt
- závody a pochody nejsou propagovány navenek, a tak zůstávají v malém rozsahu
- atraktivní turistické cíle pro zahraniční turisty (Jemniště, Český Šternberk) jsou mimo území MAS – nutné spolupracovat s DMO/MAS Posázaví a dalšími aktéry
- chybějící spolupráce s cestovními agenturami
- málo zahraničních turistů (co jim nabízet?), chybí podpora turistických cílů pro zahraniční návštěvníky (cizojazyčné materiály, audio průvodci atd.)
- neproduktivní obyvatelstvo (není poptávka po službách)
- nedostatečné využití potenciálu návštěvníků Blaníku (zejména Louňovice)
- infocentrum Louňovice – sezónní necertifikované, personální i prostorové problémy, není bezbariérové

- neexistuje ucelená a řízená nabídka pro hendikepované
- nedostatek karavanových stání
- malý počet komplexních areálů pro rekreaci
- slabá spolupráce aktérů CR v zájmovém území na společných produktech CR a balíčcích
- zatím sezónnost (prázdniny) i v závislosti na počasí
- malé využití církevních památek pro veřejnost (religiózní turistika)
- nízké útraty návštěvníků
- zaostávání za trendy v on-line marketingu

KULTURNÍ, SPOLKOVÁ A ZÁJMOVÁ ČINNOST

- výrazný trend stárnutí populace se projevuje na stárnutí členských základů spolků (nedostatečné omlazování členské základny spolků, mladí se nechtějí se angažovat ve spolku, ve funkcích, děti opouštějí spolky při dospívání, v pubertě..., týká se zejména tradičních spolků jako hasiči, myslivci...)
- chybí vzájemná informovanost o aktivitách v rámci regionu (lidé jsou ochotní dojet za tím, co je láká, když není zajímavá/dostatečná nabídka v jejich bydlišti, nespolehat na návštěvnost místních, spolky neumí nebo nechtějí pořádně propagovat své akce – více využít webový kalendář Kraje blanických rytířů – spolky to zatím nevědí, je otázka, zda to budou umět plnit samy), plus doplnit mobilní aplikací + vhodné pro časové plánování/překryv
- na propagaci nemají spolky kapacitu – ideálně to někam centrálně poslat, kde to zveřejní
- je stále málo volnočasových aktivit v menších obcích – zejména oficiálně organizovaných, akce se konají často pouze ad hoc (jednorázově) a v režii dobrovolníků
- volnočasové aktivity jsou podfinancovány, jsou postaveny na aktivitě zapálených osob, které vykonávají svou činnost zdarma a bez zázemí či vybavení, které by si přáli, ale už nemají energii na jeho zajišťování (a ani odborné schopnosti či finance najmout odborníka – fundraiser)
- spolky a neziskové organizace v území čerpají dotační zdroje jen v malé míře – nízká kapacita/profesionalizace aktérů v této oblasti, žádost o dotaci má nejistý výsledek, čas raději věnují samotné činnosti než administrativě
- zastaralé nebo nedostatečné zázemí pro činnost spolků (financování rekonstrukcí ad.)
- Montessori: nedostatečné zázemí pro osamostatnění ZŠ a doplnění 2. stupně, otázka, co bude po skončení dětských skupin
- nedostatečná nabídka volnočasových a vzdělávacích aktivit a vyžití pro mládež a dospělé (většina je zaměřena na děti, rodiny a seniory)
- nedostatek veřejných sportovišť (otevřeně přístupné, na volných prostranstvích)

POTENCIÁL KRAJIN

- průchodnost krajiny v celém regionu, její rozdělení pro zvířata, člověka, zemědělce (dálnice, Želivka, velké půdní bloky, absence cest)
- nedostatečná síť polních a lesních cest a stezek
- stávající cesty nejsou dostatečně udržované a nejsou multifunkční
- nebezpečné polní a lesní cesty se neudržují, následně se jezdí se po jiných pozemcích nebo po polích, což vede k dalšímu zhutnění půdy
- chybí zaniklé zemědělské cesty, byť jsou historicky zaneseny v KN
- absence kvalitních řešení v rámci komplexních pozemkových úprav a s tím související nestabilita půdních bloků
- pozemkové úpravy a navazující realizace společných zařízení pokračují jenom velmi pomalu
- nedostatečné zapojení velkých vlastníků půdy jako překážka započatí řešení úprav
- v rámci nedostatečné pozemkových úprav nedochází k formulaci konkrétních protierozních opatření (pouze obecná doporučení agrotechnických úprav)
- ne vždy dochází k realizaci navržených opatření v rámci již dokončených pozemkových úprav (např. zatravňování)
- nepřístupnost pozemků drobných vlastníků PUPFL
- Nedostatečná komunikace se zemědělci při zavádění nových krajinných prvků, ať již ze strany obcí nebo ochranářů, chybí společné plánování budování těchto prvků
- Problém nedostatečné údržby již vybudovaných prvků
- vysoké zastoupení meliorací, vysoký objem odtoků z krajiny
- Velké splachy půdy z polí z velkých půdních celků
- nezmapované nefunkční meliorace
- vodní eroze ohrožuje celé území MAS Blaník
- Nízké % vlastnictví půdy uživateli – vysoký podíl
- nájemní půdy – těžko realizují investiční projekty v krajině
- Problematické je tzv. náhradní užívání (tj. stav, kde vlastník pozemku pronajme pozemek jeho uživateli, ale ten ho reálně neužívá)
- Pěstování širokořádkových energetických plodin v návaznosti na podporu vzniku bioplynových stanic z minulosti – na úkor potravinové produkce
- V návaznosti na to chybí zpracování produkce v místě (malá finalizace produkce, surovina končí nejčastěji ve výkupu – obiloviny, mléko, další) – s vyšší přidanou hodnotou finálního produktu, který má zároveň vyšší ziskovost
- malý zájem o dotace na lokální produkci
- je nízký zájem o práci v prvovýrobě či výrobě potravin (nedostatek pracovníků i podnikatelů), zemědělství se stává okrajovou obživou
- v okolí vodní nádrže Švihov – Želivky jsou značná omezení pro zemědělce
- neudržované škarpy, meze – neplní svojí funkci a dochází ke splachům
- chybí pastviny – naráží na územní plány obcí a majetkoprávní vztahy (nelze zatravnit pozemky, které hospodář nemá ve vlastnictví)

- přetrvávající nedostatek stanovišť pro biodiverzitu
- v území se nachází staré ekologické zátěže
- většina území MAS Blaník je vymezena jako zranitelná oblast z hlediska znečištění vody dusičnany, resp. fosforečnany ze zemědělských zdrojů
- stav vodních nádrží v obcích je povětšinou nevyhovující, nedostatečné odbahňování stávajících rybníků z důvodu majetkové struktury a legislativních překážek
- v území je hojně rozšířená křídlatka, netýkavka v okolí Blanice
- cykly přemnožení hrabošů
- přemnožená spárkatá a černá zvěř ničí úrodu a lesní sadbu
- špatná komunikace mezi jednotlivými honitbami
- vysoká zasaženost území probíhající kůrovcovou kalamitou (mnohahektarové plochy v území prakticky odlesněny) a s ní souvisejícími negativními jevy
- devastace intenzivně využívaných lesních cest pro lesnickou techniku
- v území chybí pěstování sadebního materiálu pro obnovu lesních porostů na prodej – překup z jiných školek z jiných regionů
- chybí výrobní kapacity v oblasti lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu, zejm. větší zpracovatelská výroba

PŘÍLEŽITOSTI

ROZVOJ OBCÍ

- zájem obyvatel o život na venkově, sílí trend přesunu na venkov (tzv. environmentální luxus)
- celospolečenský důraz na zlepšení kvality života seniorů
- podpora podnikání a tvorby pracovních příležitostí na venkově
- podpora lokální produkce (farmářské trhy, prodej ze dvora)
- podpora realizace pozemkových úprav ze strany státu
- podpora využívání nástrojů územního plánování k prověření stavu území (oblast podél VN Švihov apod.) – částečné využití pro regulovanou rekreaci např. naučné stezky
- zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech jako motivace pro snížení množství komunálního odpadu produkovaného v území a pro tvorbu strategie odpadového/oběhového hospodářství území k ukončení skládkování
- dostupnost dotací na investice v odpadovém hospodářství (stavba třídící linky, zpracovny plastového odpadu ad.)
- rozvoj flexibilního zaměstnání a digitalizace: častější zavádění home office ve firmách, tedy menší vyjíždění za prací mimo území a motivace pro potenciální přistěhovalce na venkov, možnost rozvoje sdílených prostorů pro coworking,
- přístupné dotace na úspory energie a využití obnovitelných zdrojů energie
- dotace na výměnu nevyhovujících zdrojů vytápění v domácnostech
- budování obchvatů obcí, s ohledem na úlevu od zatížení hlukem i bezpečnost (např. Radošovice, Bílkovice, Slověnice ; Trhový Štěpánov; Louňovice pod Blaníkem, Čechtice, Domašín a další)
- nové projekty v území se realizují z dotací díky zavádění SMART řešení (tj. řešení více problémů najednou, spolupráce více aktérů, spojení veřejného a soukromého sektoru, využití inovací a moderních technologií) – např. vytvoření center sdílených služeb
- spolupráce obcí jako zřizovatelů ZŠ a MŠ v rámci projektu Místní akční plán III.
- města a obce se mohou díky novým technologickým možnostem stát z prostých spotřebitelů energie také výrobci a místní poskytovatelé využívající lokálně dostupné zdroje energie
- propojením dvou megatrendů (stárnutí populace a digitalizace ekonomiky) je možné zvrátit hrozby spojené se stárnutím populace a vytvořit nové příležitosti pro dobrý život lidí a růst ekonomiky – mezioblastní téma s přesahem do vzdělávání a soc. služeb
- projektová spolupráce se zahraničními partnery, příchod zahraničních investorů
- využití současných dotačních programů pro vybudování bytového fondu obcí

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- existují lidské zdroje pro sociální služby v regionu
- dobrovolnictví
- víceleté financování
- zájem obyvatel o život na venkově
- celospolečenský důraz na zlepšení kvality života seniorů
- mezigeneračních aktivity
- benefity pro seniory od bývalých zaměstnavatelů (př: levnější obědy, příspěvky na spoření)
- soukromí investoři v pobytových službách
- dostupnost internetu pro online život seniorů
- informovanost o sociálních službách a zdravotnické péči – informace pro starosty, veřejnost i cílové skupiny a rodinné příslušníky
- zaměstnání osob se zdravotním postižením
- rozvoj sociální podnikání
- doučování dětí v sociálně slabých rodinách
- zlepšení rodičovským kompetencím v sociálně slabých rodinách
- trend stárnutí populace
- terénní služby mají možnost poskytovat službu i v odlehlých obcích – dojezdnost služebními auty.

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ

- realizace projektů pro školy z národních a evropských zdrojů
- podpora dalšího vzdělávání (pedagogů, nepedagogických pracovníků, např. kuchařů, rodičů) včetně sdílení metod, návštěvy/exkurze
- mezioborová spolupráce školské a dalších oblastí (např. výrobní, sociální – mezigenerační spolupráce apod.)
- vliv distanční výuky – další využití ICT ve výuce a rozvoj digitálních kompetencí učitelů i žáků (např. i online připojení na prezenční třídní schůzky částí rodičů, online schůzky dítě-rodič-žák apod.)
- sdílení služeb/odborníků (projektového manažera, psychologa, právník)
- spolupráce škol v oblasti přechodu dětí/žáků mezi stupni
- ožívování mezinárodní spolupráce a výměny zkušenosti škol po skončení pandemie covid 19
- navázání spolupráce mezi školami v rámci projektů/navazování kontaktů – sdílení zkušeností a informací (MAS/MAP, setkání ředitelů MŠ, ZŠ a SŠ)
- zájem ze strany škol i mimo Vlašim o rozšíření spolupráce s MěDDM Vlašim
- vybudování zázemí pro výuku venku (venkovní učebny)
- vybudování zázemí pro zaměstnance
- vybavování odborných učeben
- vznik akčních skupin při školách, podpora aktivizace rodičů, mladých, ale zapojování i starších (např. čtení prarodičů ve školkách apod.)
- aktivizace části neaktivních rodičů (větší zapojení do vzdělávacího procesu)
- zapojení bývalých studentů do volnočasových aktivit škol
- zapojení seniorů učitelů do výuky nebo běhu školy (předčítání či další aktivity pro děti)
- realizace projektu Místní akční plán ORP Vlašim
- obecný zájem o zapojení moderních vzdělávacích metod do výuky
- podpora alternativního vzdělávání ze strany zřizovatelů, veřejnosti a dalších aktérů
- podpora mimoškolního vzdělávání ze strany zřizovatelů, veřejnosti a dalších aktérů
- národní i mezinárodní spolupráce základních a středních škol či organizací zajišťujících neformální vzdělávání
- zvýšený zájem o výukové programy ČSOP Vlašim
- rozšíření Akademie 3. věku
- rozšíření aktivit na podporu matek při návratu po mateřské dovolené do zaměstnání – zapojení matek zpět na trh práce, kurzy, podpora s umístěním dětí, hlídání, dětské skupiny apod.

CESTOVNÍ RUCH

- rozvoj produktu Poutní cesty Blaník-Říp + otevření nové poutní cesty končící na Blaníku
- podpora podnikání ve službách a tvorby pracovních příležitostí v cestovním ruchu
- dostatečné externí finanční zdroje pro obnovu zapomenutých míst, památek, studánek, parků apod.
- dotace na opravy silnic s cyklotrasami a cyklostezkami
- financování průvodcovské služby
- poptávka po bezbariérové turistice
- vznik nových originálních turistických cílů a produktů
- meziregionální spolupráce – okolní regiony, další regiony v ČR, projekty mezinárodní spolupráce (partnerství obcí a regionů, spolupráce mezi MAS, DMO, národními geoparky)
- vodácká turistika na Sázavě – potenciál návštěvníků území MAS
- podpora turistických kroužků (při rodinných centrech, školách, klubech seniorů)
- větší ochota obcí investovat do rozvoje CR, vybírání a využití místních poplatků z pobytu pro CR
- využití metodik komunitního plánování pro vznik nových turistických cílů a rozvoj návazných služeb
- nabídka vzdělávání aktérů v CR ze strany KBR, SCCR, Czech Tourismu, profesních sdružení ad.
- finance na rozvoj přírodních koupališť (biotop typu Divišov)
- finance na zřízení míst a služeb pro karavany a kempaře
- dotace na infrastrukturu pro pěší a cykloturisty (nové i údržba)
- využití dostupných metodik mapování turistických cílů z hlediska bezbariérovosti a přístupnosti pro hendikepované

KULTURNÍ, SPOLKOVÁ A ZÁJMOVÁ ČINNOST

- zájem obyvatel o život na venkově, silící trend přesunu na venkov (tzv. environmentální luxus)
- vznik akčních skupin při školách, podpora aktivizace rodičů, mladých, ale zapojování i starších (apod.) – aktivity SRPDŠ a spolků při školách i školkách
- podpora dalšího vzdělávání pracovníků v neziskovém sektoru – vzdělávání dospělých pro provoz zájmových a spolkových aktivit
- podpora činnosti spolků v rámci vzdělávacích zařízení např. osvětové programy (projektové dny) pro děti financovány z Šablon OPVVV
- finance na rozvoj a provoz zájmových a komunitních aktivit ve spolkových domech/místnostech
- zajišťování služeb formou komunitní/spolkové činnosti (wifi Louňovice – již existuje, energetické komunity, coworky – sdílené pracovní prostory, distribuce lokálních potravin v regionu např. komunitou podporované zemědělství atp.)
- regionální kalendář (webová a mobilní aplikace) podporující vzájemnou návštěvnost kulturních a společenských akcí
- rozvoj propagace činnosti spolků ve vztahu k veřejnosti včetně podpory osvětových aktivit pro veřejnost
- zlepšení zázemí pro spolkovou činnost a pořízení nového vybavení z příspěvků od obcí, národních či evropských dotací

- spolupráce spolků na místní (zejména menší spolky podobného zaměření), národní i mezinárodní úrovni, sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe
- účast spolků na celostátních akcích (např. soutěže) pro prezentaci spolku i regionu
- dotační servis (podání žádosti i řízení projektu) pro spolky včetně lepší informovanosti o dotačních možnostech pro spolky z národních i evropských zdrojů

POTENCIÁL KRAJINY

- Rychlé a kvalitní dokončení komplexních pozemkových úprav
- podpora rozvoje včelařství ze strany státu/kraje vč. řešení nemocí včelstev
- podpora ze strany státu rozvoje zemědělské činnosti v CHKO a v okolí VN Švihov
- Dotace na výsadbu ovocných alejí a obnovu cest
- VOŠ a SZeŠ v Benešově vč. pomaturitního studia s množstvím studentů a absolventů z území MAS – možnost využití jejich kapacit v rámci regionu, vč. jejich odborných vstupů např. do rekonstrukcí stávajících meliorací apod.
- uvolněná kapacita místních pracovních sil pro zemědělství z jiných sektorů v rámci post-covidové krize
- rekultivace nefunkčních meliorací směrem k
- zakládání ostrůvků pro biodiverzitu, travních pásů, bio pásů
- podpora živočišné výroby a citlivých plodin – regionálně i z evropského pohledu zaznamenává vzestupný trend
- finanční podpora pro obnovu a údržbu polních a lesních cest
- odklon od smrkových monokultur: výsadba nových lesních porostů je s vyšším podílem listnatých stromů v souladu se zákonnou normou
- plánovaná protierozní vyhláška – zpřísnění protierozních povinností vyplývajících z nařízení + dostupnost dotací k jejich realizaci
- tvorba chytré krajiny plně využívající technologie a procesy zemědělství a lesnictví 4.0
- využívání principů cirkulární ekonomiky
- další rozvoj lokálních kompostáren s dotační podporou
- podpora a rozvoj lokální produkce potravin, vznik lokálního trhu s potravinami (prodej ze dvora, farmářské trhy a obchody, bedýnky, online tržiště typu scuk.cz), zvýšení odběru lokální produkce místními odběrateli (školní jídelny, závodní kuchyně, ad.)
- administrativní a právní podpora zemědělcům (např. pro prodej ze dvora)
- nařízené omezení velikosti půdních bloků na 30 ha a s tím spojené motivační dotační příležitosti

HROZBY

ROZVOJ OBCÍ

- nezáměr velkých investorů z důvodu polohy území, tj. blízkosti Prahy (nedostatek pracovních sil v území)
- důsledky stárnutí populace, nejistá budoucnost financování péče o seniory
- snižování dopravní obslužnosti území hromadnou dopravou (další snižování spojů veřejné dopravy, zrušení železniční tratě Benešov – Trhový Štěpánov apod.)
- zhoršující se dopravní dostupnost regionu (př. zácpy, uzavírky v blízkosti Prahy)
- dopady pandemie covid 19 (zvýšení nezaměstnanosti, útlum podnikání, zadluženost, sociálně patologické jevy)
- snížení příjmů obecních rozpočtů a ohrožení služeb provozovaných a dotovaných obcemi (následek pandemie covid-19 a zadluženosti státu)
- nedostatečné financování soc. služeb pro nízkopříjmové skupiny obyvatel ze strany státu/kraje, a také snížení finanční podpory ze strany obcí vedoucí k omezení snížení kapacit poskytovaných sociálních služeb
- zavádění dalších omezení v oblasti VN Švihov nebo CHKO Blaník s negativním dopadem na rozvoj obcí, zemědělství, cestovní ruch a život obyvatel
- zánik komerčních a veřejných služeb v periferních oblastech (rušení pošt, obchodů, restaurací a dalších služeb)
- nové trendy jako e-commerce (online nakupování) mohou oslabovat živnostníky v malých obcích
- ztráta pracovních příležitostí v malých městech, ztráta zbylých pracovních míst v malých a středně velkých obcích
- Praha (a výzkumná centra kolem Prahy) funguje jako magnet na kvalifikované lidské zdroje, které v regionu chybí – vysokoškoláci se nevracejí zpět do regionu
- nedostatečná digitální gramotnost seniorů – neudrží tempo společnosti, sociální vyloučení
- absence výzkumu (spolupráce SŠ, VŠ a firem) a vývoje v regionu povede ke konkurenčnímu hospodářskému zaostávání regionu
- nedostatečná kyberbezpečnost, riziko kyberútoků

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- finanční nejistota péče o seniory a sociálně slabé, nízkopříjmové či bezpříjmové skupiny (dotační tituly státní, krajské a další)
- neadekvátní využití příspěvku na péči ze strany příjemců příspěvku
- zvyšování nezaměstnanosti
- majetková trestná činnost
- obecné stárnutí populace
- zadluženost, exekuce obyvatel
- rizikové chování v dopravě
- Výskyt pandemie (jako je covid-19)
- Týrání a domácí násilí (např. senioři, rodiny s dětmi a jiné)
- Hrozba v online prostředí (pro seniory, děti, mladistvé a jiné)

- Bezpříjmový senioři (nemají nárok na důchod z důvodu neodpracovaných let) – raději: nárůst počtu bezpříjmových seniorů
- Finanční udržitelnost služeb péče o děti do 3 let

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ

- snaha místních škol vytvářet konkurenci navzájem namísto hledání možností rozvoje a specializace
- nezájem o zaměstnání ve vzdělávacích institucích
- velké nároky na vedení škol od zřizovatelů, rodičů ale i MŠMT (velká byrokracie, projektový management a další)
- k roku 2022 konec financování dětských skupin a ohrožení jejich dalšího fungování
- nedostatek financí ve školství, neaprobovaní vyučující – nemožnost získat dodatečně kvalifikaci a splnit zákonné požadavky z důvodu provozně organizačních podmínek
- přetrvávající převaha žen učitelek ve školství
- nedostatek kvalifikovaných učitelů informačních a komunikačních technologií, cizích jazyků, přírodovědných oborů
- epidemie covid – 19 – vliv na školství a rozevírání nůžek v oblasti vzdělanosti jednotlivých žáků, dopady psychologických aspektů na žáky, absence sociálního kontaktu
- přechod dětí z MŠ na ZŠ, problematický nástup dětí do 1. tříd, adaptace na systém ZŠ, socializace dětí, rodiče zvažují odklad školní docházky
- nárůst negativních jevů spojených s on-line chováním dětí/žáků
- ztráta návyků u dětí ke školním a mimoškolním aktivitám a režimu a také nezájem vedoucích o obnovení vedení kroužků a dalších zájmových aktivit

CESTOVNÍ RUCH

- celkový pokles návštěvnosti regionu a útrat návštěvníků v důsledku ekonomické krize, s tím související úpadek cestovního ruchu
- v okolí vodní nádrže Švihov (Želivka) přetrvávají omezení v souvislosti s ochranným pásmem zdroje pitné vody, která nejsou kompenzována (krajina v této části regionu je nepřístupná a není zde možné ani rozvíjet cestovní ruch)
- neochota aktérů v CR ke spolupráci na rozvoji CR
- změny priorit v komunální či krajské politice, nezájem obcí a kraje o podporu cestovního ruchu
- nízká kvalita poskytovaných služeb v CR
- podceňování přípravy a vzdělávání aktérů v CR, včetně poradenské činnosti
- nedostatečná podpora a financování aktivit v CR ze strany samospráv, kraje a státu
- zpustnutí cílů z finančních nebo majetkoprávních důvodů, nedostatek financí na záchranu, údržbu a obnovu památek
- uzavření služeb a atraktivit z finančních nebo majetkoprávních důvodů
- krize v souvislosti s pandemií covid-19 – oslabení nabídky, personální problémy (nedostatek lidí, nedostatečná kvalifikovanost)
- zhoršení legislativního prostředí pro cestovní ruch
- nedostatečné statistické informace o výkonech CR na lokální úrovni (tam patří i ty kapacity)
- malý zájem cestovních kanceláří a touroperátorů o území MAS
- roztržitost marketingových aktivit
- nedostatečná segmentace nabídky dle cílových skupin
- overtourism na Velkém Blaníku

KULTURNÍ, SPOLKOVÁ A ZÁJMOVÁ ČINNOST

- nezájem mladé generace o pokračování spolkové činnosti, chybějící motivace
- nedostatek financí ze strany obcí na podporu místních spolků způsobený koronavirovou krizí
- omezení možností se scházet v důsledku epidemie covid-19
- přesun aktivit do online prostředí, zejména u mladších generací, neochota mládeže vrátit se k volnočasovým aktivitám
- neochota lidí navrátit se k dobrovolným spolkovým aktivitám a následný úpadek spolkové činnosti mimo jiné v důsledky koronavirové krize
- obava mladé generace převzít odpovědnost spojenou s funkcí/řízením organizace
- pokles motivace dlouhodobého plánování aktivit s ohledem na koronavirovou krizi
- nedostatek subjektů ke spolupráci na spolkových aktivitách

POTENCIÁL KRAJINY

- finanční nerentabilita zemědělských postupů šetrných ke krajině (ať už z hlediska retence vody v krajině, vrácení organické složky do půdy, aj.)
- zpřísňující se omezení zemědělské činnosti v CHKO Blaník a v ochranném pásmu VN Švihov bez adekvátních kompenzací
- vytlačování zemědělství z venkova (neochota obyvatel přijmout zemědělství jako součást venkova, faktor NIMBY)
- nedostatek pracovních sil
- zemědělská dotační politika nedostatečně reaguje na aktuální reálné potřeby potenciálních žadatelů/příjemců dotací
- nedostatečná podpora pro rozvoj živočišné výroby, včelařství, pěstování původních plodin (len, brambory, hrách, jetel, zelenina a ovoce) či pro pastevní způsobu chovu dobytka
- nedostatečná podpora včelařství, úbytek včelstev v území, absence mladých, nových včelařů
- legislativní a jiná omezení pro přímý prodej
- Zfunkčnění stávajícího systému meliorací naráží na majetkoprávní vztahy
- nejsou dotační tituly na rekultivaci nefunkčních meliorací na pozemcích s menší produkční schopností

- Nedostatečné financování na odbahnění
- malých rybníčků do 2 ha (mimo ochranná pásma a hasičské nádrže)
- složitost obnovy starých tůní a rybníků, mj. v návaznosti na problematiku vyjmutí ze ZPF
- velká administrativní a byrokratická zátěž zemědělských podnikatelů – nezbývá kapacita na jiné aktivity, projekty, spolupráci...
- legislativní složitost prodeje vlastních produktů (masných, živočišných) ze dvora
- pokračující a prohlubující se dopady klimatické změny (sucho, výkyvy počasí, aj.)
- setrvačnost zemědělské a lesnické činnosti (změny jsou postupné, dopady až za dlouho)
- nejsou dostatečné dotační tituly na pořízení drahé zemědělské techniky na modernizaci
- nedostupnost potřebného množství sazenic pro obnovu vytěžených lesních porostů po kůrovcové kalamitě, sází se to, co je možné sehnat (duby, buky) – brání rozmanitosti, jsou obnovovány velké plochy ve stejné době, vznikají porosty stejného věku potenciálně zranitelné z hlediska možných budoucích kalamitních škůdců a chorob
- nedostatečná podpora školkařství